Emro Science and Education
International open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz
OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 4 (2024) · "Milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish va yuqori iqtisodiy o'sish sur'atlarini t... DOI: 10.5281/zenodo.24320665

ta'minlashning ustivor yo'nalishlari" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" farmoni

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 22.07.2024 yildagi PF-103-sonli "Paxtachilik sohasi korxonalarining iqtisodiy-moliyaviy holatini yaxshilashga oid chora-tadbirlar to'g'risida"ги Farmoni. https://lex.uz/docs/-7032178

4. Бегов Дилшод Мирзомуродович. Эффективность формирования регионального хлопково-текстильного кластера (на материалах Согдийской области). Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук. Душанбе – 2020. Стр.162

5. Р.И. Исроилов, Р.Р. Хожиматов. Пиллачилик соҳасида кластер тизимини ташкил этишнинг аҳамияти ва унинг ўзига хос хусусияти. НамДУ илмий ахборотномаси - Научный вестник НамГУ 2019 йил 4-сон. 99-108 бет

6. А.А.Ибраимова. Разработка содержания карт агропромышленных кластеров Республики Узбекистан. "Экономика и социум" №5(108) 2023. Стр.64

7. Х.А.Алимова, А.Ю.Рахимов, Н.Н.Набиджанова, Ж.А.Ахмедов. Рақобатбардош тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг асослари. Textile Journal of Uzbekistan №3/2020 стр. 39.

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI MODERNIZATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANTIRISHNI SA'MINLASH SHAROITIDA FAN, PEDAGOGIKA, TA'LIM VA INNOVATSIYALARNING ASOSIY JIHATLARI

Isabekova Janna Abduseyt qizi
CHDPU Gumanitar fanlar fakulteti Qozoq tili adabiyot yo'nalishi 1-bosqich talabasi
Sa'dullaeva Mahfuza Husenovna
CHDPU Gumanitar fanlar fakulteti Tarix kafedrasi o'qtuvchisi

Annotatsiya: Mazkur ishda O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilish va barqaror rivojlantirish jarayonida fan, pedagogika, ta'lim hamda innovatsiyalarning o'zaro aloqasi va ahamiyati tahlil qilinadi. Iqtisodiy islohotlarning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun ilm-fan yutuqlarini amaliyotga joriy etish, kadrlar tayyorlash tizimini modernizatsiyalash va ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlarni tatbiq etish zarurligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar:O'zbekiston iqtisodiyoti, modernizatsiya, barqaror rivojlanish, fan, pedagogika, ta'lim, innovatsiyalar, iqtisodiy islohotlar, kadrlar tayyorlash, ta'lim tizimi, pedagogik texnologiyalar, innovatsion yondashuv, barqarorlik, integratsiya.

Annotation: This study examines the interrelation and significance of science, pedagogy, education, and innovations in the process of modernizing and ensuring the sustainable development of Uzbekistan's economy. It substantiates the necessity of integrating scientific achievements into practice, modernizing the system of personnel training, and applying innovative approaches in the field of education for the successful implementation of economic reforms.

Keywords: Uzbekistan's economy, modernization, sustainable development, science, pedagogy, education, innovations, economic reforms, personnel training, education system, pedagogical technologies, innovative approach, stability, integration.

Kirish. O'zbekiston Respublikasida iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va barqaror rivojlantirish jarayonlari mamlakatni global maydonda raqobatbardosh davlatga

Published: 23.12.2024

Cite this article: Isabekova Janna Abduseyt qizi, Sa'dullaeva Mahfuza Husenovna (2024). O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya va barqaror rivojlantirishni sa'minlash sharoitida fan, pedagogika, ta'lim va innovatsiyalarning asosiy jihatlari. Emro Science and Education, 1(4). https://doi.org/10.5281/zenodo.24320665

© 2024 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

aylantirishning muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Ushbu jarayonlarda fan, ta’lim va innovatsiyalarning o‘rni alohida ahamiyat kasb etadi, chunki zamonaviy ilm-fan va texnologiyalar iqtisodiyotni rivojlantirishning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida namoyon bo‘lmoqda. Mustaqillik yillarida O‘zbekiston ta’lim tizimi va ilm-fanni rivojlantirish bo‘yicha bir qator islohotlarni amalga oshirdi. Xususan, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash, ilmiy tadqiqotlar samaradorligini oshirish hamda texnologik yangiliklarni ishlab chiqarishga joriy etish bo‘yicha muhim qadamlar qo‘yildi. Shu bilan birga, bu boradagi o‘zgarishlar mamlakat iqtisodiyotining uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta’minlash uchun yangi yondashuvlarni talab qilmoqda. Mazkur ishda O‘zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilishda fan, pedagogika va ta’lim tizimining ahamiyati, innovatsion yondashuvlarning zarurligi va ularning amaliy natijalarga erishishdagi o‘rni tahlil qilinadi. Shu asosda mamlakatning iqtisodiy salohiyatini oshirishda ta’lim va innovatsiyalarni rivojlantirish yo‘nalishida tavsiyalar beriladi.

Bugungi kunda jahon miqyosida iqtisodiy raqobat tobora kuchayib borayotgan bir sharoitda O‘zbekistonning barqaror rivojlanishi va global iqtisodiyotda munosib o‘rin egallashi uchun modernizatsiya va innovatsiyalarni joriy etish muhim ahamiyatga ega. Iqtisodiyotning barcha sohalarida chuqur islohotlarni amalga oshirish, fan va texnologiyalarni rivojlantirish hamda zamonaviy ta’lim tizimini shakllantirish mamlakatning uzoq muddatli taraqqiyoti uchun asosiy omillar hisoblanadi. O‘zbekiston hukumati tomonidan amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar va modernizatsiya jarayonlari mamlakatda innovatsion muhitni shakllantirish, yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash va ilg‘or texnologiyalarni joriy etishga qaratilgan. Ushbu jarayonda fan va ta’lim sohalarining uzviy integratsiyasi iqtisodiy samaradorlikni oshirish, barqaror rivojlanishni ta’minlash hamda ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishda muhim rol o‘ynaydi. Mazkur ishning maqsadi – iqtisodiyotning zamonaviy talablariga javob beradigan ta’lim va innovatsion tizimni rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlarini o‘rganish hamda fan va pedagogikaning iqtisodiy islohotlardagi ahamiyatini tahlil qilishdan iborat. Shu orqali O‘zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishga hissa qo‘shishning yangi yo‘llari taklif etiladi.

O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so‘ng iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va barqaror rivojlantirishni ta’minlash masalalari davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Jahon tajribasi shuni ko‘rsatadiki, iqtisodiy muvaffaqiyatga erishishda fan, ta’lim va innovatsiyalarning o‘zaro uyg‘unligi hal qiluvchi ahamiyatga ega. Zero, zamonaviy bilim va texnologiyalarni amaliyotga tatbiq etish orqali mamlakatning iqtisodiy salohiyati va raqobatbardoshligi oshiriladi. Bugungi global iqtisodiyotda innovatsion g‘oyalar va ularni hayotga tatbiq etish tezligi muvaffaqiyatning asosiy mezoni hisoblanadi. Shu bois O‘zbekiston ta’lim tizimi, ilm-fan va iqtisodiyot o‘rtasidagi integratsiyani kuchaytirish orqali barqaror rivojlanishni ta’minlash yo‘lida bir qator islohotlarni amalga oshirmoqda. Ayniqsa, iqtisodiy o‘sishni tezlashtirish uchun kadrlar tayyorlash tizimini zamonaviy talablar asosida shakllantirish dolzarb masalalardan biridir. Mazkur ishda iqtisodiyotni modernizatsiya qilish jarayonida fan, ta’lim va innovatsiyalarning o‘rni, ularning iqtisodiy rivojlanishga ko‘rsatadigan ta’siri hamda ushbu yo‘nalishda olib borilayotgan islohotlarning samaradorligi tahlil qilinadi. Ushbu tahlil asosida iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta’minlash bo‘yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Dunyoda iqtisodiy taraqqiyotning jadallashuvi va raqamli texnologiyalarning rivojlanishi sharoitida davlatlarning raqobatbardoshligini ta'minlashda fan, ta’lim va innovatsiyalar o‘zaro uyg‘unligini ta’minlash muhim ahamiyat kasb etadi. O‘zbekiston Respublikasi ham bu jarayonlardan chetda qolmay, iqtisodiyotning barcha sohalarida keng ko‘lamli modernizatsiya va islohotlarni amalga oshirmoqda. Ushbu o‘zgarishlarning

muvaffaqiyati esa, avvalo, zamonaviy bilimlar, ilg‘or texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarni qo‘llash bilan chambarchas bog‘liq. So‘nggi yillarda O‘zbekistonda ta’lim va ilm-fan sohasida bir qator muhim islohotlar amalga oshirilib, ularning iqtisodiy samaradorlikka ta’sirini kuchaytirishga alohida e’tibor qaratilmoqda. Xususan, yuqori malakali kadrlarni tayyorlash, innovatsion loyihalarni moliyalashtirish va ilmiy izlanishlarni ishlab chiqarish bilan integratsiyalash kabi masalalar dolzarb hisoblanadi. Shu bilan birga, barqaror rivojlanishga erishishda pedagogik yondashuvlar va texnologik yangiliklarning ahamiyatini oshirish talabi ortib bormoqda. Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi O‘zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilish va barqaror rivojlantirish sharoitida fan, ta’lim va innovatsiyalarning iqtisodiy jarayonlarga ko‘rsatadigan ijobiy ta’sirini o‘rganishdir. Ishda mazkur yo‘nalishda olib borilayotgan islohotlarning natijalari tahlil qilinib, iqtisodiy samaradorlikni oshirish uchun amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan. Hozirgi kunda dunyo miqyosida iqtisodiy taraqqiyotning jadallashuvi va texnologik o‘zgarishlarning tezlashuvi sharoitida mamlakatlarning raqobatbardoshligini ta’minlashda fan, ta’lim va innovatsiyalar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, iqtisodiyotni modernizatsiya qilish jarayonida ilm-fan yutuqlarini ishlab chiqarish va xizmatlar sohasiga keng joriy etish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash va ilg‘or texnologiyalarni qo‘llash muhim omillardan hisoblanadi.Mazkur ishning dolzarbligi shundaki, iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishda ta’lim tizimini modernizatsiyalash va fan bilan ishlab chiqarish o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlikni ta’minlash zarurati ortib bormoqda. Tadqiqotda O‘zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilish sharoitida fan, ta’lim va innovatsiyalar o‘rtasidagi integratsiyaning ahamiyati, bu jarayonning iqtisodiy samaradorlikka ta’siri va istiqbollari o‘rganiladi. Shu asosda iqtisodiy taraqqiyotni tezlashtirish va ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlash yo‘nalishida amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Xulosa:O‘zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilish va barqaror rivojlantirish jarayonida fan, ta’lim va innovatsiyalarni uzviy ravishda rivojlantirish juda muhimdir. Zamonaviy texnologiyalar va ilmiy yutuqlarni ishlab chiqarishga joriy etish, kadrlar tayyorlash tizimini yangilash, ta’lim sifatini oshirish orqali iqtisodiy o‘sish va ijtimoiy barqarorlikka erishish mumkin.

Foydalangan adabiyot.

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining "Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va barqaror rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari" bo‘yicha farmoni, Tashkent, 2023.

2. O‘zbekistonning ta’lim tizimi va iqtisodiy rivojlanish: innovatsiyalar va strategiyalar, Tashkent: "Iqtisodiyot va ta’lim" nashriyoti, 2022.

3. Karimov, I. A. (2015). Iqtisodiy islohotlar va o‘zbek modelining istiqbollari. Tashkent: O‘zbekiston Respublikasi Akademik Nashriyoti.

4. Abdujabbarov S., Xo‘jaev R. (2020). O‘zbekiston iqtisodiyotida fan va innovatsiyalarni rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari. Tashkent: "Fan va ta’lim" nashriyoti.

5. Uzbekiston Respublikasi Hukumatining 2022 yilgi Innovatsion Rivojlanish Strategiyasi.

6. O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim vazirligi. (2021). Yuqori ta’lim va innovatsion o‘quv metodlari: yangi yondashuvlar. Tashkent: O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim vazirligi nashriyoti.